

TROCLET, Léon (Bagimont 14 februari 1872 – Luik 7 oktober 1946).

Was socialistisch gemeenteraadslid (vanaf 1904) en schepen (vanaf 1933) van de stad Luik, volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Luik (1900-1904, 1907-1936 en 1945-1946) en voorzitter van de Luikse federatie van de **socialistische partij** (1918-1940). Troclet behoorde tot de eerste socialisten die reeds voor de Eerste Wereldoorlog interesse voor de Waalse kwestie betoonden. In de overtuiging dat het 'Vlaams' slechts een tweederangstaal was, wierp hij zich aanvankelijk, zoals velen van zijn Franstalige tijdgenoten, op als een verdediger van de integrale rechten van de Franse taal. Zijn geleidelijke evolutie naar een federalistische overtuiging moet worden gezien in het verlengde van zijn door de opvattingen van Proudhon geïnspireerd socialistisch engagement.

Vanaf de stichting in 1912 sloot Troclet zich aan bij de **Assemblée wallonne**, waar hij tot de kring rond **Jules Destrée** behoorde en zich belastte met de commissie voor nijverheid en arbeid. Na de Eerste Wereldoorlog bleef hij zijn ideeën trouw en legde hij in 1919, evenwel zonder succes, een federalistisch project aan het 'Waalse parlement' voor. Hierin stelde hij de herindeling van België in drie gewesten ("provincies" in de terminologie van Tro-

clet) voor: Brussel, Vlaanderen en Wallonië. Tegelijkertijd had hij contacten met **Joris van Severen**, wiens opvattingen hij in Wallonië mee bekendheid gaf.

Troclet had veel belangstelling voor het leger-vraagstuk en was voorstander van gewestelijke rekrutering en eentalige regimenten. Het was trouwens het thema van de taalkundige homogeniteit van de gewesten dat Waalse federalisten als Destrée en Troclet ertoe bracht in 1923 de Assemblée wallonne te verlaten en zich te verenigen in de Luikse Ligue d'action wallonne, waarvan Troclet meteen een van de belangrijke leiders werd. Alhoewel voorstander van gewestelijke autonomie, kon Troclet zich aanvankelijk niet verzoenen met het volledig verdwijnen van de Franstalige universiteit te Gent en verdedigde hij in 1923 een verdubbeling van de cursussen (**Nolf-barak**).

Hij behoorde tot de ondertekenaars van het *Compromis des Belges* (1929) en speelde, als verslaggever in 1930 van de taalcommissie van de Belgische Werkliedenpartij, een rol in het ontstaansproces van de taalwetten van de jaren 1930. Hij droeg er in belangrijke mate toe bij dat het principe van de taalkundige homogeniteit van de gewesten in het socialistische politieke milieu ingang vond. Dat hij in 1930 de volledige vernederlandsing van de Gentse universiteit aanvaardde, was een duidelijk bewijs van zijn gewijzigde houding. Hij stemde ook voor de wet op het taalgebruik in bestuurszaken (1932). Inzake onderwijs en gerecht volgde hij evenwel de overgrote meerderheid van zijn Waalse socialistische collega-volksvertegenwoordigers. Hij onthield zich bij de stemming over de wet op het taalgebruik in het onderwijs en was tegenstander van de taalwet op het gerecht (1935).

WERKEN: *Le problème des langues en Belgique* (verslag van de taalcommissie van de Belgische Werkliedenpartij), 1930.

LITERATUUR: A. Clara, *La presse d'action wallonne 1918-1940*, ULg, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1981; – H. van Velthoven, *De Vlaamse kwestie 1830-1914. Macht en onmacht van de vlaamsgezinden*, 1982; – R. Boijen, *De taalwetgeving in het Belgische leger (1830-1940)*, 1992; – Ph. Destatte, *L'Identité wallonne. Essai sur l'affirmation politique de la Wallonie (XIX et XXèmes siècles)*, 1997.

CHANTAL KESTELOOT